

Joods nu is een uitgave van het Nederlands Verbond voor Progressief Jodendom (NVPJ) en verschijnt zes keer per jaar. Het Verbond streeft naar profilering van progressief jodendom en versterking van de eigen identiteit. Meer informatie: verbond.eu

Bestuur Joods nu (interim):
Willem Koster (voorzitter), Stefan Pinkus (penningmeester), Harry Polak, Rudi Querido

Redactie: Karen de Jager (hoofdredactie), Shirah Lachmann (eindredactie), Gita Hacham (beeld en redactie) Ido Abram (redactie)

Aan dit nummer werkten mee: Ania Bien, rabbijn Menno ten Brink, Etienne Denneboom, Marlien Groeneveld, Jan Erik Grunveld, Moshé Lewkowitz, Leo Mock, Gilad Nezer, rabbijn Albert Ringer, Hadassa Schrijver, Helen Stuart, Bart Wallet

Contact Joods nu:
Zuidelijke Wandelweg 41,
1079 RK Amsterdam
e. l.jg@xs4all.nl
deadline kopij: 10 november

Abonnement: Kosten
jaarabonnement € 30,--.
Een los nummer kost € 5,25.
Meer informatie: l.jg@xs4all.nl

Advertenties: Krebs/Ireta
Advertentie-expoitiatiebureau
t. 020 67 205 09
e. krebs@ireta.nl

Ontwerp: Ritchard Kelliher
potatoPixels, Amsterdam

Cover: foto Marijn Alders

Druk: Drukkerij De Raddraaier,
Amsterdam

Copyright: Op alles in deze uitgave rust copyright, niets mag zonder toestemming van de redactie worden overgenomen.

Redactioneel

'Dat is geen grap, m'n jongen. Dat is Talmoed'

Voor elk wat wils

Het liberale jodendom in Nederland is landelijk verspreid over tien gemeentes en telt zo'n vierduizend gezichten, kinderen en jong volwassenen meegerekend. Allen ontvangen *Joods nu* en daarnaast zijn er ook nog andere geïnteresseerden. Naar schatting telt het blad drieduizend lezers. Als redactie proberen we in ieder nummer voor elk wat wils te bieden en streven we ernaar ook lastige onderwerpen begrijpelijk te maken. Een voorbeeld. Hoe leg je uit wat de Talmoed is aan een lezer die nog nooit een bladzijde ervan heeft gezien? Bijvoorbeeld zo.

Een jonge man is in gesprek met zijn rabbijn. 'Rabbijn', zegt de man, 'Leg mij uit wat de Talmoed is.'

'Uitstekend. Laat me je allereerst een vraag stellen. Indien twee mannen omhoog klauteren in een schoorsteen en een van hen komt er vies uit en de andere schoon, wie van hen zal zich dan gaan wassen?'

'Degene die vies is geworden', antwoordt de man.

'Nee. Ze kijken naar elkaar en de vieze man denkt dat hij schoon is, terwijl de schone man denkt dat hij vies is geworden. Degene die zich zal wassen, is dus de schone man.

Goed, een andere vraag. Indien twee mannen omhoog klauteren in een schoorsteen en een van hen komt er vies uit en de andere schoon, wie van hen zal zich dan gaan wassen?'

De man glimlacht en zegt: 'Dat hebt u mij zojuist verteld. De man die schoon is,

wast zich, omdat hij denkt dat hij vies is geworden.'

'Nee', zegt de rabbijn. 'Indien zij naar zichzelf kijken, weet de schone man dat hij zich niet hoeft te wassen; de vieze man zal zich dus wassen.'

Goed, nog één vraag. Indien twee mannen omhoog klauteren in een schoorsteen en een van hen komt er vies uit en de andere schoon, wie van hen zal zich dan gaan wassen?'

'Rabbijn, ik weet het niet. Dat hangt af van je gezichtspunt; het kan de een of de ander zijn.'

Weer zegt de rabbijn: 'Nee. Als twee mannen omhoog klauteren in een schoorsteen, hoe kan één man dan schoon blijven? Zij zijn allebei vies geworden, en beiden wassen zich.'

De man, die totaal van zijn stuk is gebracht, zegt: 'Rabbijn, drie keer heeft u mij precies dezelfde vraag gesteld en drie keer gaf u mij een ander antwoord. Moet dit een grap voorstellen?'

'Dat is geen grap, m'n jongen. Dat is Talmoed.'

Als dit naar meer smaakt, zijn er in Nederland tal van mogelijkheden om met de Talmoed of andere aspecten van het jodendom nader kennis te maken. De dichtstbijzijnde Joodse gemeentes kunnen u de weg wijzen.

Ido Abram - redacteur

Reacties op *Joods nu* zijn welkom